

Flankerende maatregelen voor corona-crisis zijn nodig maar moeten duidelijker! Tussenkosten moeten zeer snel volgen!

Uniek ondernemingsloket corona-crisis en taskforce zijn urgent!

Verbazend snel werden door de overheid flankerende maatregelen afgekondigd. Er komt dan ook een tsunami van allerhande vragen richting boekhouders, sociale secretariaten, sociale verzekeringskassen en beroepsfederaties.

Voor de zelfstandigen en de KMO's die hun zaak verplicht moeten sluiten tuimelt de omzet naar nul terwijl hun vaste kosten blijven doorlopen. Maar ook voor de bedrijfsleiders zelf valt elke bron van inkomen compleet weg.

Ook de werknemers die technisch werkloos zijn vallen nu terug op 70% van het inkomen.

Het is dan ook van cruciaal belang dat de overheid op basis van sterk vereenvoudigde en duidelijke procedures kan overgaan tot een zeer snelle betaling van de voorziene tussenkosten. Is dit zo? We kijken het na voor onderstaande belangrijkste afgekondigde maatregelen.

de CORONA-hinderpremie voor de zaken die moeten sluiten

Wellicht om zich zoveel mogelijk te aligneren op bestaande procedures werd gegrepen naar een variant op de hinderpremie voor openbare werken. Of dit een goed idee was zal nog moeten blijken want om de CORONA-hinderpremie aan te vragen bij het Vlaams Agentschap voor Innoveren & Ondernemen (VLAIO) moet een andere digitale aanvraagprocedure gevolgd worden en die staat op vandaag nog altijd niet online.

Op de website <https://www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/moeilijkhedencoronavirus/specifieke-maatregelen-mbt-het-coronavirus/corona> staat wel te lezen dat de hinderpremie wordt voorzien voor ondernemingen en zelfstandigen die getroffen zijn door de corona-maatregelen en hierdoor hun zaak moeten sluiten.

Wie getroffen is om tot 4 april 2020 zijn zaak te sluiten heeft recht op een CORONA-hinderpremie:

-van 4.000 EUR voor wie verplicht 7/7 moet sluiten

-van 2.000 EUR voor wie verplicht het weekend moet sluiten

Duurt de verplichte sluiting langer, dan krijgt iedereen vanaf 4 april per verplichte sluitingsdag een forfaitaire vergoeding van 160 EUR per dag.

Restaurants en frituren die overschakelen op afhaal en daardoor niet volledig sluiten (buiten de eigen verbruikszaal) blijven recht hebben op de CORONA-hinderpremie.

Worden beschouwd als rechthebbende voor de CORONA-hinderpremie: De zelfstandige (of gelijkgesteld omdat er sociale bijdragen hoofdberoep verschuldigd zijn) of de vennootschap.

Ook de vereniging of VZW die zijn zaak moet sluiten komt in aanmerking voor zover er minstens één voltijdse werknemer op de payroll staat. Allen moeten ze actief staan in de KBO (kruispuntdatabank ondernemingen) met exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest.

de problemen...

Een eerste probleem is alvast dat de premie per onderneming wordt toegekend op basis van het

ondernemingsnummer en **niet** volgens het aantal vestigingseenheden die de onderneming heeft. Fashion XYZ nv die in dezelfde winkelstraat drie afzonderlijke winkels (aparte vestigingseenheden in het KBO) uitbaat, X voor heren, Y voor dames en Z voor baby's, zal het dus met één premie moeten doen. Dit klinkt toch verre van logisch!

Voor de HORECA-sector zou men volgens de laatste informatie voorzien in een uitzondering en wel rekening houden met verschillende vestigingen voor zover er per vestiging minstens één voltijds personeelslid werkt.

Een tweede probleem duikt op wanneer een ondernemer met verschillende ondernemingen (lees: ondernemingsnummers) geregistreerd staat bij dezelfde vestiging. Het is niet duidelijk of men een uitzondering zal maken wanneer de activiteiten compleet verschillend zijn. Dan nog blijft er een probleem. Om de activiteit te beoordelen wordt rekening gehouden met de NACE-codes volgens de KBO waarvan er een ganse reeks vrij universeel zijn en quasi altijd gebruikt worden, zeker bij ondernemingen in familiale context waar bijvoorbeeld alle kinderen hun eigen bedrijf uitbaten in vergelijkbare sector. Was dit de bedoeling?

het kan beter en eenvoudiger

De lineaire maatregel te werken met een forfait-bedrag heeft het voordeel van de eenvoud maar heeft als nadeel dat er geen differentiatie is tussen wie het hardst en minder hard getroffen is.

Geven wij als voorbeeld het kleine café aan de haven met Willy achter de toeg. Willy, ambtenaar op rust, genietend van zijn welverdiend pensioen, met toegelaten activiteit na pensioen (wat we toejuichen) die zijn niche-druppel-café runt omwille van het gezellige sociale contact. We merken het zo aan de bescheiden maandelijkse omzet: ca. 5.000 EUR/maand. Vergelijk dit met Kevin, juist gestart om zijn HORECA-droom waar te maken, huur: 2.200 EUR per maand, aflossing krediet: 1.750 EUR per maand, terwijl alle andere vaste kosten doorlopen. Omzetverlies: ca. 30.000 EUR/maand.

Voor Willy is de 4.000 EUR zakgeld en verspilling van overheidsgeld, voor Kevin is dit een druppel op een hete plaat ook al behoort hij tot de doelgroep die het echt nodig heeft.

Een veel betere en eenvoudiger maatregel zou zijn zich te baseren op:

- het unieke en op maart 2020 nog steeds actieve ondernemingsnummer (te checken bij KBO);
- de omzet van februari 2020 of andere referentieperiode als berekeningsbasis waarop een CORONA-premie wordt berekend als %age (te valideren via attest van boekhouder, check via BTW-aangifte).

Met dergelijke eenvoudige maatregel hoeft men geen rekening te houden met verschillende vestigingseenheden. Een uniform %age kan toegepast worden. Zo nodig kan een plafond per ondernemingsnummer worden bepaald en zou ook per sector op eenvoudige manier gedifferentieerd kunnen worden.

Bedraagt het %age (voor HORECA) bijvoorbeeld 15% dan heeft Willy recht op een tussenkomst van 750 EUR terwijl Kevin 4.500 EUR kan ontvangen. Willy is zeker tevreden in zijn situatie, Kevin krijgt 500 EUR meer en er werd voor de belastingbetaler 2.750 EUR uitgespaard.

Met dergelijke eenvoudige regel kan de procedure voor uitbetaling veel sneller en ook efficiënter gebeuren. Het volstaat de ondernemer één typeformulier toe te sturen al ingevuld met de door de overheid gekende gegevens. Alleen nog de omzet invullen, (lieftst elektronisch) tekenen en terugsturen (lieftst elektronisch/middels Email). Wie beroep doet op een boekhouder, als gemandateerde gekend bij de administratie, kan het zijn boekhouder doen afhandelen.

Enfin, de discussie is geopend en we sturen het door naar de bevoegde minister.

In elk geval hopen wij vrij snel zonder procedurele hindernissen aanvragen te kunnen indienen én vlotte betaling te krijgen. Volgens de administratie zal de indiening van de aanvraag wel binnen de

30 kalenderdagen na de verplichte sluiting wegens CORONA-crisis moeten gebeuren.

de sociale bijdragen: Bezint eer ge begint!

Eenvoudig uitgelegd komt het er voor de maatregelen op vlak van de sociale bijdragen voor zelfstandigen op neer dat de reeds bestaande vangnetten nu ook worden gebruikt voor de CORONA-crisis. Dit zorgt voor veel verwarring bij de zelfstandigen.

uitstel van betaling

Voor sociale bijdragen van het eerste en tweede kwartaal van het jaar 2020 kan een uitstel worden verkregen van één jaar zonder dat daarvoor verhogingen zullen worden aangerekend en zonder invloed op de uitkeringen. Uw rechten worden gevrijwaard. Er dient te worden bewezen dat de zelfstandige financiële moeilijkheden ondervindt door het coronavirus (bv. verplichte sluiting als argumentatie).

Concreet kunnen volgende betaaldatum nu uitgesteld worden omwille van de CORONA-crisis:

Kwartaal	Normale betaaldatum	Uit te stellen tot uiterlijk
1e kwartaal 2020	31/03/2020	31/03/2021
2e kwartaal 2020	30/06/2020	30/06/2021

Zo je beroep doet op uitstel, hou er dan rekening mee dat je in 2021 ook de bijdragen van 2021 tegelijk zal moeten betalen. Mis je de uitgestelde vervaldagen in 2021 zullen er wel degelijk verhogingen toegepast worden en zullen genoten uitkeringen als onrechtmatig worden beschouwd en teruggevorderd worden.

Voor wie toch kiest voor uitstel is het belangrijk niet te wachten met de indiening van uw aanvraag bij uw sociaal verzekeringsfonds. Vergeet ook niet om uw domiciliëring zelf te annuleren (want anders zal de betaling automatisch gebeuren).

vermindering van sociale bijdragen

Zelfstandigen kunnen altijd een vermindering aanvragen van hun voorlopige sociale bijdragen voor 2020 als hun beroepsinkomen lager zal zijn dan in 2017. Wanneer het netto-inkomen voldoende zakt, onder één van de wettelijke drempels, zijn minder voorlopige bijdragen verschuldigd.

De aanvraag tot vermindering van de sociale bijdragen moet terug gebeuren bij uw sociale verzekeringskas. Ook hier zal het inkomstenverlies gemotiveerd moeten worden aan de hand van rechtvaardigingsstukken en hulp van jouw boekhouder.

Voor een bedrijfsleider met wedde uit de vennootschap valt dit gemakkelijk te bepalen (wel rekening houden met de voordelen van alle aard). Voor de zelfstandige eenmanszaak is dit moeilijker. Komt er toch nog een omzetpiek dan zal, wanneer er definitief afgerekend wordt, op de onterecht toegestane voorlopige bedragen een wettelijke verhoging van 7% en trimestriële verhoging van 3% worden aangerekend....

vrijstelling van sociale bijdragen omwille van “tijdelijke financiële moeilijkheden” voor de sociale bijdragen van het 1e en 2e kwartaal 2020

De vrijstelling van sociale bijdragen aanvragen is voorzien voor zelfstandigen die tijdelijk financiële en/of economische moeilijkheden ondervinden. Het gaat steeds gepaard met het indienen van een gemotiveerde aanvraag voorzien van de nodige stavingstukken.

Maar.... indien het dossier wordt goedgekeurd dan verliest men de pensioenrechten à rato van de vrijgestelde kwartalen tenzij ze later terug opgevist worden en toch betaald worden.

Tengevolge van de CORONA-crisis heeft men die mogelijkheid ook voorzien voor de eerste twee kwartalen van 2020. Een dergelijke omslachtige aanvraag kan rechtstreeks ingediend worden bij de Sociale Zekerheid Zelfstandige ondernemers maar dan bent u aangewezen op de oude procedure. Men vraagt ook om uw aanvraag nog eens apart te melden door e-mail te versturen naar mailbox-dvr@rsvz-inasti.fgov.be

U kan zich ook wenden tot uw sociale verzekeringskas maar voorlopig zijn er nog geen vereenvoudigde aanvraagformulieren.

de problemen....

Het grootste probleem is de verwarring welke nu gerezen is bij de ondernemers. De zelfstandigen en ondernemers die getroffen worden door de CORONA-crisis stevenen evident op een inkomstenprobleem af en moeten dan ook nog eens sociale bijdragen gaan betalen.

De mogelijkheid tot het aanvragen van een “vrijstelling” schept valse verwachtingen. Bovendien is bijna niemand zich bewust van de consequenties hierdoor pensioenrechten te verliezen.

Er moet duidelijkheid komen:

1. Ofwel doet men beroep op de bestaande procedures en tegemoetkomingen zoals dit vroeger kon.
2. Ofwel wenst de overheid daadwerkelijk de getroffen zelfstandigen die verplicht moeten sluiten een tegemoetkoming te doen als CORONA-maatregel. In dit geval voorziet men best de vrijstelling van sociale bijdragen voor 2 kwartalen met behoud van pensioenrechten.

Bij positieve beslissing, we doen het voorstel met aanbeveling voor optie 2 aan de bevoegde minister, is een vereenvoudigd aanvraagformulier aangewezen. De meest eenvoudige oplossing bestaat erin om alles via de sociale verzekeringskassen te laten verlopen. De sociale verzekeringskassen kunnen rechtstreeks de verschuldigde bijdrage opvorderen bij de overheid en boeken in het voordeel van de zelfstandige. De zelfstandige die middels domiciliëring toch betaalde, krijgt dan zijn bijdrage teruggestort.

En dan blijft er nog altijd de vraag wat te doen met de bedrijfsleider die de werkspil is in een vennootschap waar de winkels verplicht heeft moeten sluiten maar tegelijk, binnen familiale context als 3e bestuurder tevens bedrijfsleider is van een vennootschap met andere activiteit zonder verplichte sluiting?

Kan de bevoegde minister bevestigen dat alle zelfstandigen en bedrijfsleiders waarvoor hun onderneming aangemeld staat als een sector waarvoor de verplichte sluiting geldt, effectief in aanmerking komt voor de maatregel ongeacht andere mandaten?

Er is een ernstig risico op fouten wanneer er stortvloed en cascade van aanvragen op uitstel, vermindering en vrijstelling wordt ingediend. Dit valt haast niet te coördineren door de administratie. Natuurlijk, wanneer de kans bestaat dat er effectief een vrijstelling komt, zal iedereen een aanvraag willen indienen. Het is dan ook urgent desbetreffend klare wijn te schenken.

.... en nog een fiscale uitsmijter

Zelfstandigen kampen met een laag pensioen en doen daarom massaal aan VAPZ-sparen (Vrij Aanvullend Pensioen). Er mag dan ook niets verkeerd lopen want voor de fiscale aftrek VAPZ moet de zelfstandige in orde zijn met de betaling van zijn sociale bijdragen. Wie dus uitstel heeft gevraagd

en verkregen van betaling van sociale bijdragen, kan dus zijn VAPZ-sparen niet langer fiscaal aftrekken.....

En wat zijn de VAPZ-gevolgen wanneer een vrijstelling wordt verleend? Kan die om de zelfstandigen te ondersteunen als betaald (ook al is het de overheid) worden beschouwd met behoud aan fiscale aftrek VAPZ? Nog een vraagje voor de bevoegde minister.

de bomen door het bos....

Wat nu te doen?

-Uitstel vragen: alleen als het echt moet, VAPZ in dit geval herbekijken want de fiscale aftrek is gelinkt aan de betaalde sociale bijdragen. Doe het bij voorkeur snel, maar ben je te laat, er is tolerantie voorzien zelfs voor de bijdragen van het eerste kwartaal (limietdatum: voor 15/06/2020).

-Vermindering aanvragen: alleen als je zeker bent substantieel te zakken in inkomen in vergelijking met 2017, anders riskeer je nadien wettelijke verhogingen.

-Vrijstelling vragen: best nog even afwachten wat er met de pensioenrechten zal beslist worden. In elke geval zal een aanvraag nog tot 30/06/2020 kunnen.

taskforce en uniek “ondernemingsloket CORONA”

We kunnen er niet om heen: Er is te snel gecommuniceerd. Over de eerste belangrijkste maatregelen is er reeds veel onduidelijkheid. De administraties slagen er niet in om aan de complexiteit van onze bestaande regelgeving nog de flankerende maatregelen ten gevolge van de CORONA-crisis te kleven. En, ...er komt nog een batterij maatregelen.

Wij doen een oproep tot de oprichting van een taskforce met ervaren ondernemers en experts welke toeziet op een duidelijke, eenvoudige en procedure-vriendelijke uitwerking van de flankerende maatregelen. Door gebruik te maken van één standaard aanvraagformulier moet de administratie tot het minimum herleid worden. Het zal ook vermijden dat bepaalde tussenkomsten waarop met recht heeft niet vergeten en/of laattijdig aangevraagd worden. Tevens is het aangewezen om tijdelijk één uniek “ondernemingsloket CORONA” te installeren waar alle zelfstandigen en hun boekhouders terecht kunnen voor al hun vragen. Dit uniek loket moet nauw samenwerken met de ondernemingsloketten van de sociale verzekeringsfondsen.

En, oh ja, een andere flankerende maatregel is het overbruggingsrecht voor maart en april 2020. Maar ook hier is het wachten op een vereenvoudigd aanvraagdocument en enige stabiliteit in haar uitwerking. Dit is dan voor een volgende editie.

Stefaan Nuytten

Kandidaat Voorzitter Open-VLD

www.nuytten.be

stefaan@nuytten.be